

Finska

Ohjeita potilaille, jotka saavat veritulppia ehkäisevää hoitoa (antikoagulanttihoitoa)

Johdanto

Yksi veren tärkeimmistä ominaisuuksista on sen hyytymiskyky (koaguloituminen). Normaaleissa olosuhteissa veri hyytyy ainostaan sellaisten vammojen yhteydessä, joissa verisuoni vaurioituu. Joidenkin sairauksien, esim. eteisvärinän tai rasvakovettumistaudin (ateroskleroosin), yhteydessä veri voi kuitenkin hyytyä verisuonen sisällä, mikä lisää veritulppien riskiä.

Veritulppien hoitoon ja ehkäisyyn on saatavana lääke, jonka vaikuttavana aineena on varfariini, jonka ansiosta veri ei hyydy yhtä helposti.

Lääke on Suomessa nimeltään Marevan.

Annostelu

Marevanin päivittäinen annos vaihtelee potilaasta toiseen. Marevanin käyttö vaatii siis yksilöllisen annostelun. Älä koskaan vaihda annosta omin päin. Tabletteja otetaan kerran vuorokaudessa, yleensä illalla. Lääkeannostelija tai rasti kalenterissa voi olla avuksi lääkkeen ottamisen muistamiseksi.

Tarkastukset

Koska Marevanin annostelu on yksilöllistä, tarvitaan sopivan annoksen määrittelyyn tarkastuksia. Hoidon alkuvaiheessa otetaan toistuvasti verikokeita, joissa mitataan protrombiini-hyytymistekijöitä. Myöhemmässä vaiheessa kokeita otetaan noin neljän viikon välein.

Haittavaikutukset

Kaikki lääkkeet voivat aiheuttaa haitallisia sivuvaikutuksia. Marevanin haittavaikutukset ovat yleensä lieviä. Ihomuutoksia, ripulia tai vähäistä hiusten lähtöä voi esiintyä. Jos näitä oireita ilmenee, ota yhteyttä lääkityksen määränneeseen lääkäriin.

Verenvuodon riski

Koska Marevan vähentää veren hyytymiskykyä, verenvuodot voivat olla mahdollisia. Verenvuodon riski on kuitenkin paljon vähäisempi kuin hoidosta saatu hyöty veritulppien estämiseksi. Jos kuitenkin saat odottamatonta verenvuotoa, esim. nenäverenvuotoa, alapään vuotoa, verta virtsassa tai ulosteessa, tämä voi johtua siitä, että lääkkeen annostus on liian suuri tai että jotain muuta pitää tutkia.

Ota aina yhteyttä lääkkeen määränneeseen lääkäriin, jos saat odottamatonta verenvuotoa.

Jos saat verenvuotoa, joka ei tyrehy, ota yhteyttä lähimpään ensiapupäivystykseen. Toimi samoin myös, jos saat voimakkaita iskuja päähän tai vatsaan. Silloin tulee tarkistaa, että et ole saanut sisäistä verenvuotoa.

Muut lääkkeet

Jotkut reseptillä tai ilman reseptiä saatavat lääkkeet ja myös jotkut luontaistuotteet voivat vaikuttaa Marevanin toimintaan kehossa. Marevanin vaikutuksesta voi tulla liian voimakas tai liian heikko.

Asetyylisalisyylihappoa sisältävät särkylääkkeet tai tietyt tulehduskipulääkkeet (ns. NSAID) lisäävät taipumusta verenvuotoon yhdessä Marevanin kanssa käytettynä, joten niitä pitäisi pääsääntöisesti välttää. Tilapäiseen särkyyn tai vilustumisoireisiin tulee käyttää ainoastaan parasetamolia. Ota mahdollisimman alhainen annos ja ilmoita asiasta lääkkeen määränneelle lääkärille.

Ruokavalio

Vaihteleva ruokavalio, johon kuuluu vihanneksia joka päivä, auttaa tasaisen hoitotehon saavuttamista. Jotkut elintarvikkeet, erityisesti paljon K-vitamiinia sisältävät vihreät kasvikset, voivat tietyssä määrin heikentää Marevanin tehoa. Tällä ei kuitenkaan ole merkitystä, jos syöt normaaleja määriä kasviksia päivittäin. Vältä liian suuria vaihteluja ruokavaliossasi. Jos haluat laihduttaa, paastota tai siirryä kasvisruokavalioon, ota yhteyttä hoidostasi vastaavaan lääkäriin. Tee samoin, jos menetät ruokahalusi tai et pysty syömään kunnolla sairastumisen takia.

Hoitokortti

Pidä aina mukanasasi hoitokorttia, josta selviää, että saat Marevan-hoitoa. Jos sinulle sattuu onnettomuus, on tärkeää, että sairaanhoitohenkilöstö saa nopeasti tietää, että saat Marevan-hoitoa.

Operatiiviset toimenpiteet, hammashoito

Kerro Marevan-hoidostasi aina, kun olet yhteydessä lääkäriin, hammaslääkäriin, sairaalaan tai terveyskeskukseen. Ota aina yhteyttä sinulle Marevania määränneeseen lääkäriin ennen toimenpiteitä.

Raskaus ja imetys

Jos olet raskaana tai suunnittelet raskautta, ilmoita siitä aina lääkärillesi. Marevania ei saa käyttää raskauden aikana. Imetyksen

aikana Marevania voidaan kuitenkin käyttää, koska lääke ei siirry äidinmaitoon. Kysy kuitenkin aina neuvoa lääkäriltäsi.

Seksi

Marevan ei vaikuta mitenkään sukupuolielämään.

Urheilu ja liikunta

Marevan-hoito ei ole esteenä urheilun ja liikunnan harrastamiselle. On kuitenkin parasta välttää taistelulajeja, joissa käytetään ruumiillista väkivaltaa.

Alkoholi

Pieni määrä alkoholia – kuten lasillinen viiniä ruoan kanssa – ei yleensä vaikuta hoitoon. Suuremmat määrät tai säännöllisempi alkoholin käyttö voivat lisätä verenvuodon riskiä.

Tupakka

Tupakointi ei vaikuta Marevan-hoitoon, mutta tupakointi itsessään lisää veritulppien riskiä.

Matkat

Ota yhteyttä lääkäriisi hyvissä ajoin ennen pidempiä ulkomaanmatkoja, jotta voitte sopia hoitoon liittyvistä tarkastuksista. Muista ottaa mukaasi riittävästi lääkettä koko matkan ajaksi. Ota huomioon, että Marevania (varfariinia) voidaan myydä ulkomailla eri vahvuisena ja eri nimillä.